

2014 W 1225

6 maart 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. D.J.J. Straver, advocaat te Rotterdam,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van het heilig Sacrament te Nijmegen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 1 oktober 2014. Op 15 oktober 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], Provinciale Overste van voormelde Congregatie

Op 19 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Straver voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen pater [naam], Provinciale Overste, en pater [naam], Vice-Provinciaal Overste.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager was in het jaar 1957 werkzaam als vrijwilliger bij de boekhandel/drukkerij van de [naam]kerk te [plaats], achter klooster [naam]. Klager bracht pakketjes rond in [plaats] tegen betaling van de portokosten. Aangeklaagde had een eigen kantoortje achter de drukkerij waar hij werkte. Klager verrichte ook werkzaamheden in dat kantoortje, bijvoorbeeld het ponsen van het adressenbestand op de ponskaartmachine.

In de periode dat klager de werkzaamheden voor de boekhandel verrichtte heeft het seksueel misbruik plaatsgevonden. Aangeklaagde heeft klager voorlichting gegeven over het ontstaan van kinderen. Ongeveer twee weken na deze voorlichting was klager bezig met het ponsen van adressen op de ponskaartmachine in het kantoor van aangeklaagde. Na ongeveer een half uur kwam aangeklaagde achter hem staan en vroeg of hij zijn plasser mocht zien. Na enig aarzelen heeft klager zijn geslachtsdeel uit zijn broek gehaald. Aangeklaagde heeft het

geslachtsdeel van aangeklaagde in de hand genomen en er een beetje mee gespeeld. Aangeklaagde zei “ziet er goed uit”. Daarna is klager naar huis gegaan.

Enkele weken later kwam klager aangeklaagde tegen in de sacristie. Aangeklaagde vroeg klager of hij al een zaadlozing had gehad. Klager zei van niet. Hierna heeft klager aangeklaagde niet meer opgezocht en is klager gestopt met zijn vrijwilligerswerk.

2.2. Klager heeft destijds niets over het misbruik verteld aan zijn ouders of andere familieleden. Ook in zijn latere leven heeft hij hierover gezwegen. Pas op een later moment heeft klager zijn echtgenote over het misbruik verteld. De gebeurtenissen hebben verder geen nadelige invloed gehad op het leven van klager.

2.3. Klager hoopt dat wordt erkend wat hem is aangedaan en zal bij een gegrondverklaring om financiële compensatie verzoeken. Klager acht het van belang ervoor te zorgen dat het misbruik dat heeft plaatsgevonden in de Rooms Katholieke Kerk niet verborgen blijft, maar dat de misstanden aan de orde worden gesteld en dat de kerk daarvoor verantwoording aflegt. Klager hoopt met deze procedure bij te dragen aan het voorkomen van seksueel misbruik in de toekomst.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Overste heeft in zijn reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat in het archief geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt nu de genoemde details in het klaagschrift over waar aangeklaagde werkzaam was blijken te kloppen. De Overste heeft opgemerkt dat [naam] bij de kloosterlingen bekend is en dat zijn verklaring niet in twijfel wordt getrokken.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden, namelijk dat aangeklaagde het geslachtsdeel van klager heeft vastgehouden en ermee heeft gespeeld.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van de heer [naam] die verklaart dat aangeklaagde werkzaam was in het kantoorgebouwtje te [klooster] in [plaats] achter de aldaar gevestigde drukkerij in de jaren 1957/1958 en door de verklaring van de echtgenote van klager waarin beschreven staat dat klager zijn echtgenote in de loop van hun 47-jarig huwelijk heeft verteld over het betasten van zijn geslachtsdeel door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas dertien of veertien jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van het heilig Sacrament de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 maart 2015 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, W.A.M.C. Mol en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. R. Willemsen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.